

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Az általános iskola alsó tagozatán a magyar nyelv és irodalom tantárgy elsődleges célja az anyanyelvi kommunikációs képességek fejlesztése, és az ehhez elengedhetetlen ismeretek elsajátíttatása. Az anyanyelvi képességek fejlesztése nemcsak cél, hanem eszköz is a személyiség harmonikus fejlődéséhez, a nemzeti önazonosság erősödéséhez, a kognitív és érzelmi fejlődéshez, valamint mindezek katalizátora is egyben.

Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ez által válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy további fontos feladata a szóbeli és az írásbeli érintkezések önálló és kreatív, integrált használatának elsajátíttatásához szükséges alapvető képességek intenzív fejlesztése, a modern társadalom különféle színterein gyakorolt nyelvhasználati módok tanítása, illetve a nyelvhasználat változatos, adekvát, tanulói tevékenységekre épülő, folyamatos gyakoroltatása.

A kor szükségleteinek és a társadalom elvárásainak megfelelően az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tantárgy középpontjába a kerettanterv az olvasás-szövegértés és a helyes beszéd képességének fejlesztését helyezi, mint kiemelt területet, és ennek új elemeiként megjelennek az olvasási stratégiák is. Az olvasás és az írás képességének elsajátítása kulcs az önálló tanuláshoz, majd pedig a boldoguláshoz a mindennapi életben.

A kisiskolások az iskolai tanulmányaik megkezdésekor különféle szinten birtokolják és használják anyanyelvüket. Az első iskolai években a tanító feladata nem az elméleti rendszerezés, hanem a változatos és egyre magasabb szinten történő gyakoroltatás a különféle kommunikációs helyzetekben, illetve a szorongásmentes, motivált nyelvi fejlődési környezet megteremtése. A játékos, önkifejező gyakorlatok lehetőséget teremtenek a nyelvi tudatosság, a kreativitás, az árnyalt önkifejezés, a másik megértésének igényére, a képességek fejlesztésére. E fejlesztési folyamatra épülhet majd a továbbiakban az anyanyelvi és az irodalmi kultúra megismertetése.

Az irodalmi nevelés kialakítja és fejleszti a művekkel folytatott aktív párbeszéd képességét. Elsődleges feladata az olvasás megszerettetése, az olvasási kedv felkeltése és megerősítése. Az irodalmi műveltség megalapozásához kisiskolás korban a szövegolvasáshoz kapcsolódó szövegelemző és értelmező együttgondolkodás, a saját gondolatok kifejtése, egymás véleményének megismerése, valamint az irodalmi művekkel kapcsolatos tapasztalatszerzés, az esztétikai, erkölcsi értékek felfedezése, érzelmileg is megalapozott befogadása nyit utat. Mindez komoly hatást gyakorolhat az érzelmi élet, az önismeret és a társas kapcsolatok fejlődésére.

A különféle kommunikációs helyzetekhez kapcsolódó tevékenységek kedvező feltételeket teremtenek az önálló tanulás képességeinek célirányos fejlesztéséhez, az ismeretfeldolgozás kulturális technikáinak megismeréséhez és gyakorlásához.

Célok és feladatok

Az 1–4. osztályos magyar nyelvi és irodalmi képzés fontos feladata felkészíteni a diákokat a magánéleti szerepek betöltésére. A diákok az iskolában megfelelő általános műveltséget szereznek, és megismerkednek a demokratikus magatartás szabályaival, a sikeres kommunikációt megalapozó eszközökkel.

Az anyanyelv használata a társadalmi kommunikáció alapja, ezért az anyanyelvi készségek birtoklásának meghatározó szerepe van a társadalom értékeinek közvetítésében, gyakorlásában és védelmében.

Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az anyanyelvi kompetencia fejlesztése, a tanulók életkorának megfelelően. Ennek döntő eleme a szóbeli és írásbeli befogadás, a szóbeli és írásbeli szövegalkotás a kommunikációs körülményeknek megfelelően. Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az értelmes, kifejező beszéd, az olvasás és írás igényes használatának, az önálló tanulási és önművelési képességeknek a kialakítása, folyamatos fejlesztése.

Az anyanyelv tudatos ismerete alapozza meg és segíti elő más nyelvek elsajátításának a képességét is. Fejleszti a tanuló önálló, kritikai gondolkodását. Minden tantárgy tanulásának az alapja a megfelelő szintű szövegértési és szövegalkotási készség. A megfelelő kommunikációnak

is előfeltétele, hogy a tanuló ismerje az anyanyelvét felépítő elemeket, a velük összefüggő alapvető szabályokat. Az anyanyelvi nevelés tananyagát a nyelvtudomány újabb eredményeire épülő korszerű ismeretek adják. A tanterv tananyaga nyelvhasználat-központú és szövegszemléletű.

De a különböző anyanyelvi és irodalmi ismeretek elsajátítása csak eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési és kommunikációs képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez. A nevelés elsősorban a képességek és a készségek fejlesztésére irányul.

Az anyanyelvi és az irodalmi nevelés szorosan összetartozó része az iskolai képzésnek.

Az irodalmi képzés alapvető fejlesztési célja a kommunikációs készségek, képességek fejlesztése, az önálló és interaktív tevékenységek kialakítása, fejlesztése. Cél továbbá az alapvető irodalmi-szakmai ismeretek elsajátíttatása, azok alkalmazására, értelmezésére való képesség kialakítása. Kimelt cél az irodalom, az irodalmi alkotások megkedveltetése, az olvasás igényének kialakítása, az irodalmi művek adta élmények, érzések ismeretté, tudássá való transzformálása, az elemzésre, értelmezésre való figyelem felkeltése és kialakítása, az irodalomhoz és a művészetekhez való pozitív viszonyulás megteremtése. Ezzel szorosan összefügg a szóbeli és írásbeli képességek, az önálló szövegművek alkotására való képességek, a vitakészség kialakítása és fejlesztése. Az irodalmi nevelésnek feladata továbbá a megfelelően motivált befogadói magatartás kialakítása, az irodalom és a művészetek iránti érdeklődés állandó fejlesztése, az önálló ízlés kialakulásának az elősegítése.

Az általános, egyetemes erkölcsi-etikai és esztétikai értékek mentén – korukhoz képest – alakítsák saját értékrendjüket, egyéni ízlésüket. Legyenek képesek a saját és az általános értékek között megfelelő egyensúlyt teremteni, véleményüket ezek összhangjában alakítsák ki. A tanulók tudjanak különbséget tenni értékes és értéktelen, fontos és lényegtelen között. Alakuljon ki bennük egy motivált, mindenfajta kultúrára, kulturális értékre nyitott, érdeklődő befogadói attitűd, az irodalommal és az anyanyelvvél való foglalkozás, az olvasás, a moziba, a színházba való járás váljon életük, hétköznapijaik részévé, maguk által is megfogalmazott igénnyé.

Az iskolai nevelés feladata továbbá, hogy alakuljon ki a tanulóknál fogékonyság az alapvető emberi viselkedés- és magatartásformák, érzések, lélekállapotok, hangulatok, illetve erkölcsi értékek problémafelvetése iránt.

Fontos, hogy ezekről a kérdésekről a gyerekek önálló véleményüket, gondolataikat megfogalmazzák, fejlődjön vitakészségük, kritikai gondolkodásuk.

Alapvető cél az is, hogy az anyanyelvi és irodalmi nevelés során a tanulók képesek legyenek bizonyos szövegtípusok, műfajok alkotására. Szóbeli és írásbeli fogalmazásukat szabotosság, a kommunikációs körülményeknek való megfelelés, nyelvi helyesség, ugyanakkor kreativitás jellemezze.

A tanulók értékelése

A magyar nyelvi és irodalmi műveltségterületet közvetítő órákon az értékelés alapjául az érvényben levő Nemzeti alaptanterv, illetve az adott kerettantervben, valamint a rá épülő iskolai programban megfogalmazott fejlesztési célok és feladatok szolgálnak.

Ezek értelmében a pedagógus folyamatosan végezzen az osztályában személyre irányuló értékelést, illetve visszatérően az osztályt érintő, teljes körű értékelést is. Az értékelés kritériumait ismerjék a tanulók, sőt ezeknek megfelelően ők maguk is végezzenek önértékelést, illetve folyamatosan sajátítsák el társaik értékelésének a tapintatos formáit.

Az értékelés döntően személyre szóló fejlesztő értékelés legyen, vagyis a tanuló aktuális teljesítményét saját korábbi teljesítményéhez kell viszonyítani. A reális és ösztönző értékelés alapja a tanulók tudásának, teljesítményének alapos ismerete. E tekintetben nagy jelentősége van a folyamatos megfigyelésnek, adatgyűjtésnek, az adatok rendszerezésének, reflektálásának. Formáló-segítő értékelésre van szükség, vagyis megerősíteni, visszaigazolni, amit a tanuló már tud, amit sikeresen old meg, egyúttal útmutatást adni arra nézve: hogyan emelhetné tudását, teljesítményét még magasabb szintre. Minden jelentősebb tanulói megnyilatkozásra reagálni kell. Minél több pozitív visszajelzést kell adni, hiszen a sorozatos kudarcok csak demotiválják a diákokat.

A tanító változatosan, árnyaltan értékeli a tanulók munkáját. A tanítói értékelés formáját tekintve lehet metakommunikatív, illetve szóbeli vagy írásbeli visszajelzés (ez utóbbiak egy szótól a szövegig terjednek).

A tanulók értékelésének fajtáit tekintve szükség van év eleji diagnosztikus értékelésre, folyamatos formatív értékelésre, valamint szummatív értékelésre. Az év eleji diagnosztikus értékelés azt mutatja meg: mi az, amit a tanuló tud, amire képes, honnan indítható a fejlesztés. A formatív értékelés célja elsősorban a tudás, a teljesítmény változásának követése, visszaigazolása a megerősítés, a fejlesztés és a korrigálás érdekében. A tanév során legyenek szummatív értékelések is, pl. a témazáró anyanyelvi dolgozatok, fogalmazások, év végi felmérések.

Az ellenőrzés különféle formái harmonikusan jelenjenek meg a nevelési folyamatban, pl. szóbeli feladatmegoldás, írásbeli feladatmegoldás, cselekvés, vizuális megjelenítés, szóbeli felmérés, írásbeli felmérés, szóbeli felelet, írásbeli felelet, szóbeli beszámoló, szóbeli házi feladat, írásbeli házi feladat, dolgozat, feladatlap stb. A feladatlapok tartalmazzanak feleletválasztó, feleletalkotó és képességjellegű tudást mérő feladatokat egyaránt.

Az értékelés terjedjen ki mind az affektív tanúlással kapcsolatos követelményekre (pl. a befogadásra, a válaszadásra, az értékrendszer kialakulására), mind a pszichomotoros követelményekre (pl. az utánzásra, az automatizálásra, az artikulációra), mind a kognitív követelményekre (pl. a tények, fogalmak, szabályok ismeretére, az összefüggések megértésére, az alkalmazásra). Az 1–4. osztályban hangsúlyosabb szerepet kapjon a tanulók munkájának megítélésben a szóbeli és az írásbeli kommunikációs készség: az írás, a helyesírás, az olvasás, a szóbeli és az írásbeli szövegalkotás értékelése, mint az anyanyelvi és az irodalmi ismeretek elsajátításának a mérése.

A beszédképesség mérése folyamatos legyen, ám minden esetben jellemezze a személyiség tisztelete; hiszen célja elsősorban az önismeret fejlesztése, az önbizalom erősítése. Az anyanyelvi tudás értékelésében meghatározó az anyanyelvi jártasságok, képességek, készségek szintjének az ellenőrzése. A nyelvi rendszer megismerését előkészítő alapvető fogalmak (pl. a hang, a szóelem, a szó, a szófaj, a mondat, a mondatfajta) ismerete csak eszközjellegű, a nyelvi tudatosság fokozatos fejlesztését, a kommunikáció tanulását szolgálja, nem lehet meghatározó eleme a tanulói teljesítmény értékelésének.

Az olvasásteljesítmény megítélésében a súlypont az olvasottak megértésén van, az 1–4. osztályban legfontosabb a szó szerinti megértés, ám szükség van az értelmező, interpretáló olvasás elemi műveleteinek az elsajátítására is. Az olvasottak megértését sokféleképpen bizonyíthatja a tanuló, az ellenőrzés során célszerű tehát figyelembe venni az egyéni sajátosságokat. A hangos olvasást, illetve a felolvasást illetően a megértést leginkább akadályozó hibáknak van jelentőségük (pl. mást olvasás, akadozó olvasás gyakori újratekintéssel, túl lassú tempó, nem megfelelő hangsúlyozás, dallamvezetés, tagolás).

Az írás értékelése során abból kell kiindulnunk, hogy az egyéni mozgássajátosságok kezdettől megjelennek a gyermekek írásában. Ezért természetes, hogy többségük nem képes reprodukálni az írásmintát, csak többé-kevésbé követi a szabályos betűalakítást és kapcsolást. A legfontosabb kritérium az olvashatóság. Az eszközi használat szempontjából jelentőséggel bír még a folyamatos, lendületes vonalvezetés, a tempó is. A tetszetősség fő összetevői: a tisztaság, rendezettség, egyszerűség, egyöntetűség és az ízléses elhelyezés. A fogalmazások szöveges értékelése elsősorban segítő szándékú legyen, személyre szabottan nyújtson útmutatót arra vonatkozóan, hogyan lehet a fogalmazást tovább javítani, alakítani.

A tanulók munkájának az értékelése az iskolai minőségbiztosítás alapja is egyben, a pedagógus önszabályozásának az eszköze.

Magyar nyelv és irodalom

1–2. évfolyam

A tanuló érzelmi érzékenysége, erkölcsi gondolkodása legalább olyan szintre kerül, hogy az olvasott művekben képessé válik emberi alaphelyzetek, irodalmi témák, természeti motívumok felismerésére, megnevezésére. Bekapcsolódik a jó és a rossz, a szép és a csúnya fogalmak tartalmáról szóló órai beszélgetésekbe. Megismeri a nagy ünnepkörök egy-egy szöveghagyományát, ezeket évszakok szerint is képes elhelyezni, valamint ismer ezekhez kapcsolódó alkotásokat (népdalokat, mondákat, meséket, műalkotásokat). Részt vesz a ritmusérzékét, mozgáskultúráját is

fejlesztő önismereti gyakorlatokban, szerepjátékokban. Képesé válik az olvasmányaihoz kapcsolódó személyes ismeretek, élmények felidézésére és megosztására, gondolatok, érzelmek, vélemények kifejezésére. Szívesen részt vállal ritmusos, énekes rögtönzésekben, különböző kreatív játékokban. Képes mindennapi konfliktusok átélésére bábjátékokban, drámajátékokban. Kipróbálja a testmozgás, a manuális és művészeti alkotó tevékenység több formáját, és képes megfogalmazni ezzel kapcsolatos élményeit, tapasztalatait. A magyar nyelv és irodalom foglalkozások feladatmegoldásaiban, közös tevékenységeiben tapasztalatot szerez a társakkal való együttműködésről, tevékenységek kezdeményezéséről. A kisiskolások, akik korán találkoznak audiovizuális és hipertextes (internetes közegben működő) szövegekkel is (gyerekfilmek, reklámok, videojátékok, közösségi oldalak használata), megismerkednek a szövegek különböző modalitásaival, eltérő *médiumok* szövegalkotó sajátosságainak alapjaival is (az írott szöveg, a hang és a kép kapcsolatával – egyszerű, játékos formában). A tanuló játékos gyakorlatok révén elsajátít néhány, a koncentrációs képességét fejlesztő memóriagyakorlatot. Az olvasásmegértés folyamatában fejlődik a szókincse, a nyelvi-logikai kapcsolatokat, következtetéseket, viszonyításokat felismerő képessége. IKT eszközökkel képes irányított, majd önálló információkeresésre, rövid szövegek létrehozására. Segítséggel felismeri szükségleteit, tud kérdezni, gyakorlatot szerez teljesítményének és képességeinek reális értékelésében.

A gyerekek az iskolába lépés előtt először a szűkebb környezetüktől sajátítják el a magyar nyelvet. A tantárgy feladata ennek az ösztönös nyelvtudásnak a formálása, a nyelvi tudatosság fejlesztése.

Az 1–2. évfolyam legfontosabb feladata az olvasás és az írás megtanítása, az igényes beszéd fejlesztése, amely egyben a további anyanyelvi nevelés alapja is. Az olvasás és az írás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás.

Az első olvasási sikerek meghatározó erejűek az olvasóvá válás, az olvasással kapcsolatos pozitív viszonyulások kialakulásának folyamatában. Ezért az első osztályokban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasástanulás folyamatát, haladási tempóját a tanulási kudarcok, a tevékenységgel kapcsolatos szorongások, gátoltság kialakulásának megelőzése érdekében.

Az anyanyelvi nevelés területeit arányosan kell fejleszteni, s el kell érni, hogy a különböző területek képességfejlesztése és ismeretanyaga egységet alkosson. Kiemelt feladat a szókincs gyarapítása, a használt szavak jelentésrétegeinek, stílusértékének és különféle használatainak a megismertetése és tudatosítása, mert az anyanyelvi kommunikáció egyik feltétele a szókincs árnyalt ismerete.

Az értő olvasás fejlődésében fontos szerepe van a szöveggel való foglalkozásnak. A fejlesztés eredményeként elvárható, hogy a tanuló néma olvasás útján megértse tankönyvei szövegének, a feladatok utasításainak a lényegét.

A gyermeki spontán alkotóképességre és a játék örömeire alapozva kell a legkülönbözőbb tevékenységformákkal a hétköznapokban gyakori szövegműfajok tudatos és kreatív használatára nevelni.

Az írás eszközzé fejlesztése a kézírás megtanításával kezdődik. A betűformák és betűkapcsolások elsajátításán keresztül vezet az út az írás automatizálásáig. Olyan írástempóra kell szert tenniük a tanulóknak, amely kiszolgálja a tanulási igényüket, s megfelel az életkorban elvárható követelményeknek.

Az anyanyelvről szerzett ismeretek segítségével a tudatos nyelvszemléletet, az emeltebb igényű szóbeli és írásbeli anyanyelvhasználatot alakíthatjuk ki. Ennek keretében a magyar nyelv rendszerére vonatkozó elemi ismereteket szerezhettek a tanulók. A fogalomalkotás nyelvi tapasztalásra épül. A nyelvtani ismeretekhez kapcsolódik a helyesírási szabályismeret és a helyesírási készség elemi szintjének kialakítása. A szabályalkalmazással párhuzamosan futó fejlesztési feladat a tanulók önellenőrzésének és hibajavító tevékenységének, a helyesírási szótár használatának szokássá fejlesztése.

Fokozni kell a tanulók tudatosságát, kitartását és igényességét a különböző nyelvi tevékenységekben, segíteni kell őket, hogy tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

Tematikai egység/fejlesztési cél	Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Óra-keret	1.o	2.o
		35 óra	35 óra	
Előzetes tudás	Iskolaérettség.			
További feltételek	személyi			
	tárgyi			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szóbeli és az írásos kommunikációban a megértés pontosságának és a kifejezés érthetőségi szintjének emelése. A környezettel való nyelvi kapcsolattartás biztonságának elősegítése.			
	Két vagy több mondat összekapcsolásával a gondolatok, érzések, vélemények pontosabb kifejeztetése.			
	A szóbeli és az írásos kommunikációban a megértés pontosságának és a kifejezés érthetőségi szintjének emelése. A környezettel való nyelvi kapcsolattartás biztonságának elősegítése.			
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Pedagógiai eljárások, módszerek, munka- és szervezési formák	Kapcsolódási pontok	Taneszközök
<p>A helyes beszédlejtés. A hangok tiszta artikulációja, az időtartam és a hangkapcsolatok helyes kiejtése. Mondatok, szövegek olvasásakor, memoriterek elmondásakor a hanglejtés, a hangsúly helyes alkalmazása.</p> <p>Az aktív szókincs bővítése, pontosítása szövegkörnyezetben történő értelmezéssel és képek, képzetek, képi kompozíciók fogalmi megfeleltetésével.</p> <p>Mondatok összekapcsolása. Összefüggő mondatok alkotása képek, képsorok alapján, adott vagy választott témáról.</p> <p>Páros és csoportos beszélgetés.</p> <p>Szituációs játékokban a felnőttek és a kortársak udvarias megszólítása és a szituációnak megfelelő nyelvhasználat alkalmazása.</p>		<p>Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése, vezetése,</p>	<p><i>Ének-zene; testnevelés és sport: helyes légzéstechnika</i></p> <p><i>Vizuális kultúra: képek, képzetek, képi kompozíciók;</i></p>	<p>Tankönyv, munkafüzet</p>

<p>Nem verbális jelzések tartalmának felismerése, használata beszéd közben.</p> <p>Önismereti gyakorlatok, szerepjátékok.</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • érthetően beszél; • megérti az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszol; • használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének illendő nyelvi formáit; • bekapcsolódik a közös tevékenységekbe. Alkalmazkodik azok szabályaihoz; • eligazodik szűkebb környezete társas kapcsolatrendszerében; • közösségi feladatot vállal; • felismeri, értékeli és segíti társai ilyen irányú tevékenységét. 	<p>kooperatív tanulásszervezés: csoportmunka, pármunka, verbális értékelés</p>	<p>egyszerű (pl. kitalált vagy átélt) cselekmény megjelenítése képekkel (pl. rajzzal, képsorozattal, fotóval) megfelelő hanghatásokkal (pl. zörejjel, énekhanggal) kiegészítve.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> szituációs játékok.</p> <p><i>Hittan</i></p>	
<p>Kulcsfogalmak/fogalmak</p>	<p>Tempó, ritmus, szünet, hangerő, hangsúly, arcjáték, tekintet, testtartás, bemutatkozás, bemutatás, köszönés, megszólítás, kérés, köszönetnyilvánítás</p>		

Tematikai egység/fejlesztési cél	Olvasás, az írott szöveg megértése 1. - az olvasástanulás előkészítése		Óra-keret:	1. o	2.o
			43 óra	43 óra	
Előzetes tudás	Iskolaérettség.				
További feltételek	személyi				
	tárgyi				
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az olvasástanulás előkészítése.				
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Pedagógiai eljárások, módszerek, munka- és szervezési formák	Kapcsolódási pontok	Tananyagok	
<p>Motiváció kialakítása, fejlesztése, szorongásmentes olvasási környezet megteremtése. Az olvasáshoz szükséges képességek és részképességek fejlesztése (fonémahallás, megkülönböztető képesség, figyelem, tempó, ritmus, szókinccs, nyelvhasználati szabályok, kommunikációs képességek, irányok felismerése, relációs szókinccs, nyelvi tudatosság).</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> nyitott, motivált, érdeklődő az olvasás tanulásában; rendelkezik a megfelelő ismeretekkel és szókinccsel az olvasást, írásbeliséget illetően; részképességei elérték a szükséges szintet. 		<p>Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdezés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése, vezetése, kooperatív tanulás-szervezés:</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> ábra, illusztráció, reprodukció.</p> <p><i>Ének-zene:</i> ritmus, tempó, dallam.</p> <p><i>Matematika:</i> irányok.</p>	<p>Tankönyv, munkafüzet</p>	

		csoporthmunka, pármunka, verbális értékelés		
Kulcsfogalmak/fogalmak	Betű, hang, beszédhang, cím, szöveg, mondat, írásjel, bekezdés.			

Tematikai egység/fejlesztési cél	Olvasás, az írott szöveg megértése 2. - az olvasás jelrendszerének elsajátítása, dekódolási képesség kialakítása	Óra-keret	1.o	2.o
		85 óra	85 óra	
Előzetes tudás	Iskolaérettség.			
További feltételek	személyi			
	tárgyi			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az olvasás jelrendszerének elsajátíttatása, a dekódolási képesség kialakítása.			
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Pedagógiai eljárások, módszerek, munka-és szervezési formák	Kapcsolódási pontok	Tananyagok
<p>Az olvasásra vonatkozó szókincs, pl. szerző, író, olvasó, cím, szöveg, mondat, írásjel, bekezdés.</p> <p>Az olvasás funkciójáról, folyamatáról alkotott ismeret, meggyőződés kialakítása, fejlesztése.</p> <p>Betűfelismerés, betű-hang, fonéma-graféma azonosítási szabályok, automatizált képesség.</p> <p>Biztonságos betű-összevonási képesség.</p> <p>Olvasástechnikai hibák felismerése, javítása. illendő nyelvi formáit; bekapcsolódik a közös tevékenységekbe. Alkalmazkodik azok szabályaihoz; eligazodik szűkebb környezetében társas kapcsolatrendszerében;</p> <ul style="list-style-type: none"> • közösségi feladatot vállal; • felismeri, értékeli és segíti társai ilyen irányú tevékenységét. 		<p>Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdezés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése, vezetése, kooperatív tanulásszervezés:</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> betűtípus, betűforma.</p>	<p>Tankönyv, munkafüzet</p>

<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • olvasási tevékenysége motivált, érdeklődő; • ismeri a magyar ábécé nyomtatott kis és nagybetűit; • ismeri a betű-hang, fonéma-graféma megfeleltetési szabályait; • biztos betűfelismerési, összevonási képességgel rendelkezik; • ismeri olvasással kapcsolatos erősségeit, hibáit; • rendelkezik az olvasásra, annak folyamatára vonatkozó szókinccsel, ismeretei az életkornak megfelelőek; • biztossággal, pontosan olvas szavakat, szószerkezeteket, mondatokat életkori sajátosságának megfelelő egyszerű, rövid szövegeket. 	<p>csoportmunka, pármunka, verbális értékelés</p>		
<p>Kulcsfogalmak/fogalmak</p>	<p>Betű, hang, beszédhang, szerző, író, olvasó, cím, szöveg, mondat, írásjel, bekezdés, összefoglalás.</p>		

Tematikai egység/fejlesztési cél	Olvasás, az írott szöveg megértése 3. - a szövegértő olvasás előkészítése	Óra-keret	1.o	2.o
		120 óra	10 óra	110 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.			
További feltételek	személyi tárgyi			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szövegértő olvasás előkészítése			
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Pedagógiai eljárások, módszerek, munkaservezési formák	Kapcsolódási pontok	Tananyagok
<p>Magabiztos néma és hangos olvasás a mondat egyszerűbb, életkori sajátosságoknak megfelelő szintjén.</p> <p>Olvasási stratégiák előkészítése: érzékszervi képek alkotása, grafikus szervezők, összefoglalás, előzetes áttekintés.</p> <p>Az explicit információk, állítások megértése, értelmezése, értékelése, egyszerű következtetések levonása.</p> <p>Mesék, narratív történetek értő hallgatása, felidézése.</p> <p>A szövegértés szövegtípusnak megfelelő funkciójáról, folyamatáról alkotott ismeret, meggyőződés kialakítása, fejlesztése.</p>		<p>Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdezés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése, vezetése, kooperatív tanulásszervezés:</p>	<p><i>Matematika; környezetismeret:</i> szóbeli és írásbeli szövegértés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok</p>	<p>Tankönyv, munkafüzet</p>

<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • használja az előzetes áttekintés, egyszerű összefoglalás, az érzékszervi képek alkotásának stratégiáit a megértés érdekében; • képes a tankönyvi egyszerűbb grafikus szervezőket felhasználni a megértés ellenőrzése érdekében; • tapasztalattal rendelkezik a folyamatos, nem folyamatos, kevert, egyéni, csoportos és iskolai célú szövegekkel kapcsolatban; • a szöveg megértését bizonyítja a következő tevékenységekkel: következtetés, lényegkiemelés, vázlatkészítés, tartalommondás, események összefoglalása, egyszerű értékelése az életkornak megfelelő szinten. 	<p>csoportmunka, pármunka, verbális értékelés</p>	<p>animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása. Az olvasott/felolvasott szöveghez és a levetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és feldolgozása (pl. rajzzal, montázkészítéssel). Média élmények (pl. tetszés, kíváncsiság, rossz élmény) felidézése, kifejezése és megjelenítése szóban, vizuálisan (pl. rajzolás, bábkészítés)</p>	
--	---	--	--

		vagy szerepjátékkal .	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Betű, hang, beszédhang, szerző, író, olvasó, cím, szöveg, mondat, írásjel, bekezdés, összefoglalás, előzetes áttekintés.		

Tematikai egység/fejlesztési cél	Irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése	Óra-keret	1.o	2.o
		15óra	5 óra	10 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.			
További feltételek	személyi tárgyi			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az irodalmi alkotások befogadásának megalapozása.			
	A műélvezet fejlesztése a beleélés, a képzelet, az asszociációk, a játék, a ritmus és a zene révén.			
	Szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek megismerése.			
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Pedagógiai eljárások, módszerek, munka- és szervezési formák	Kapcsolódási pontok	Tananyagok
<p>Magyar nép- és műköltészeti alkotások megismertetése, a népköltészetben megtestesülő értékek, hagyományok közvetítése. Ismerkedés hazai kisebbségek és más népek irodalmának alkotásaival.</p> <p>A mese és a valóságéírás különbségének tudatosítása.</p> <p>Tapasztalatszerzés a verses és a prózai szövegek formájának különbségeiről.</p> <p>Az olvasmány címének, hangulatának megfigyelése; témájának, szereplőinek, főbb eseményeinek megnevezése (pl. Arany László, Benedek Elek, Wass Albert, Illyés Gyula meséi, mesefeldolgozásai).</p> <p>A szereplők cselekedeteinek megítélése, tulajdonságaik megfigyelése. Egyszerű oksági összefüggések felismerése.</p> <p>A cím és a tartalom kapcsolatának felismerése.</p> <p>A verses forma megfigyelése, a ritmus, a rím, az ismétlődések felfedezése,</p>		<p>Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdezés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése, vezetése, kooperatív tanulásszervezés:</p>	<p><i>Dráma és tánc:</i> dramatikus és improvizációs játékok.</p> <p><i>Ének-zene:</i> ritmus, ismétlődések.</p> <p><i>Vizuális</i></p>	<p>Tankönyv, munkafüzet</p>

<p>megtapasztalása. Olvasmányok szerzőjének megnevezése. Rövid mesék, történetek dramatikus, bábos megjelenítése. Az olvasmány tartalmához kapcsolódó improvizációs és beleélt játékok.</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • hallgat, olvas verset, mesét, életkori sajátosságának megfelelő irodalmi műveket; • képes egyszerű irodalmi szövegek felismerésére műfaji jellemzőinek alapján (pl. mese, költemény, mondóka); • néhány verset, mondókát elmond fejből; • dramatikus játékokban • együttműködik a társakkal 	<p>csoportmunka, pármunka, verbális értékelés</p>	<p><i>kultúra:</i> Jelmez, kellék, díszlet, színpadi tér és lépték. Különböző médiaszövegek (pl. animációs mesék) cselekménye kezdő- és végpontjának, a cselekményele mek sorrendjének megfigyelése közvetlen példák alapján. Címadás. Saját megélt élmények és tapasztalatok összevetése a média által közvetített, megjelenített világokkal (pl. gyermekműso</p>	
--	---	--	--

		rok, gyermekújság ok, képregények, életkornak megfelelő rajzfilmek, gyermekeknek készülő internetes honlapok alapján). A hang és kép szerepe a mesevilágban.	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Népköltészet, műköltészet; mese, mesekezdés, mesebefejezés; főszereplő, mellékszereplő; vers, verses mese, versszak, verssor, ritmus, ismétlődés, rím		

Tematikai egység/fejlesztési cél	Az írástanítás előkészítése - az írás megtanulásának technikai alapozása	Óra-keret	1. o	2.o
		25 óra	25 óra	
Előzetes tudás	Iskolaérettség.			
További feltételek	személyi tárgyi			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulás eszközeinek és az eszközök használatának megismertetése, gyakorlása, elemi tanulási szokások kialakítása. Fonématudatosság, hallás fejlesztése.			
	Az iskolai tanuláshoz szükséges pszichikus funkciók, alapvető képességek célirányos fejlesztése (pl. a figyelem tudatossága, tartóssága; feladattudat; a kivárási képessége; differenciált látási és hallási megfigyelések; mozgáskoordináció; finommozgások).			
	A tanulás eszközeinek és az eszközök használatának megismertetése, gyakorlása, elemi tanulási szokások kialakítása. Fonématudatosság, hallás fejlesztése.			
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Pedagógiai eljárások, módszerek, munka- és szervezési formák	Kapcsolódási pontok	Tananyagok
<p>Hangok helyének, időtartamának megfigyelése szavakban. Analizáló, szintetizáló feladatok végzése. Tájékozódás térben, síkban. A füzet és az írószerek használata. Finommozgások, mozgáskoordináció fejlesztése. Vonalvezetési gyakorlatok, betűelemek vázolása, írása.</p>		<p>Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdezés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése,</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: a finommozgások fejlesztése (pl. gyurmázással).</i></p>	<p>Tankönyv, munkafüzet</p>

<p>Helyes írásszokások kialakítása (testtartás, írószerfogás, kézcsúsztatás).A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • érthetően beszél; • megérti az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit <p>. A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • nyitott, motivált, érdeklődő az írás tanulásában; • előzetes képességei és ismeretei megfelelőek az írástanulás megkezdéséhez; • finommotorikája, szem-kéz koordinációja megfelelő szintű; • tisztában van az írás alapvető funkcióival a mindennapi életben. 	<p>vezetése, kooperatív tanulásszervezés: csoportmunka, pármunka, verbális értékelés</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> a finommozgások fejlesztése rajzolással, festéssel, mintázással.</p> <p><i>Hittan</i></p> <p><i>Ének-zene:</i> hallásfejlesztés:</p>	
<p>Kulcsfogalmak/fogalmak</p>	<p>Betűelem.</p>		

Tematikai egység/fejlesztési cél	Az írott betűalakok tanítása - írástechnikát fejlesztő gyakorlatok	Óra-keret	1.o	2.o
		50 óra	50 óra	
Előzetes tudás	Iskolaérettség.			
További feltételek	személyi tárgyi			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az írás jelrendszerének differenciált elsajátíttatása.			
	A helyes írásszokások kialakítása az egyéni képességkülönbségek figyelembevételével.			
	Az írástechnika és a rendezett kézírás megalapozása, fejlesztése.			
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Pedagógiai eljárások, módszerek, munka- és szervezési formák	Kapcsolódási pontok	Taneszközök
<p>. Az írott kis- és nagybetűk szabályos alakítása, kapcsolása. Betűkapcsolatok, rövid szavak írása. A hangok időtartamának jelölése. Másolás írott, majd nyomtatott mintáról: szavak, szókapcsolatok, rövid mondatok írása. Hat betűnél nem hosszabb szavak látó-halló tollbamondásra írása. Rövid szavak írása emlékezetből. Rövid mondatok írása tollbamondásra és emlékezetből.</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • ismeri és használja a magyar ábécé betűinek írott alakjait; • írása rendezett, a betűket olvashatóan alakítja és kapcsolja egymáshoz 		<p>Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdezés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése, vezetése, kooperatív tanulásszervezés:</p>	<p>- <i>Vizuális kultúra:</i> irányváltásokat segítő vonalkombinációk (vonalkötegek, vonalgombolyagok stb.) használata</p>	<p>Tankönyv, munkafüzet</p>

		csoporthmunka, pármunka, verbális értékelés		
Kulcsfogalmak/fogalmak	Nyomtatott betű, írott betű, írásjegy, egyjegyű betű, kétjegyű betű, háromjegyű betű, kisbetű, nagybetű, szótag, szó, mondat, szöveg.			

Tematikai egység/fejlesztési cél	Az írástechnika fejlesztése - az eszközszintű írás előkészítése	Óra-keret	1.o	2.o
		57 óra		57 óra
Előzetes tudás	Kis- és nagybetűk írása. Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás			
További feltételek	személyi			
	tárgyi			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elsajátított új nyelvhasználati módok készségeinek továbbfejlesztése: az írásmozgások automatizmusainak és az íráshoz kapcsolódó helyes szokásoknak a megerősítése.			
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Pedagógiai eljárások, módszerek, munka- és szervezési formák	Kapcsolódási pontok	Taneszközök
<p>Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás a szavak, szókapcsolatok, mondatok és rövid szövegek írásakor.</p> <p>Az íráshasználat normáinak megtartása.</p> <p>Elvárható tempójú írás.</p> <p>Két-három összefüggő mondat leírása másolással, tollbamondás után vagy emlékezetből.</p> <p>Önállóan alkotott mondatok leírása.</p> <p>Helyes írásszokások alkalmazása (testtartás, írószerfogás, kézcsúsztatás).</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • másoláskor nem vét írástechnikai hibát; • jelöli a mondatkezdést és a mondatzárást; • a gyakorolt szóképlet körében alkalmazza a szókezdő nagybetűt; 		<p>Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdezés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése, vezetése, kooperatív tanulásszervezés: csoportmunka,</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> térérzékelés, finommotorika, esztétikai igényesség; különféle vonaltípusok készségfejlesztő alkalmazása.</p> <p><i>Testnevelés és</i></p>	<p>Tankönyv, munkafüzet</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ismeri az időtartam és a <i>j</i> hang kétféle jelölési módját; • szövegmintán alapján felismeri és kijavítja hibáit. 	pármunka, értékelés	verbális	<i>sport:</i> harmonikus mozgás. <i>Ének-zene:</i> tempó, ritmus.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Kisbetű, nagybetű; margó.		

Tematikai egység/fejlesztési cél	Nyelvtani és nyelvhelyességi ismeretek tudatosítása és alkalmazása: mondat, szó, hang, betű; szótagolás; szótó és todalék; mondatfajták	Óra-keret	1.o	2.o
		28 óra	4 óra	24 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.			
További feltételek	személyi			
	tárgyi			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az anyanyelvhasználat tudatosításának megindítása, a helyesírás biztonságának megalapozása. A nyelvi elemzési készség fejlesztése és a nyelvtani fogalmak használatának tudatosítása.			
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Pedagógiai eljárások, módszerek, munka- és szervezési formák	Kapcsolódási pontok	Tananyagok	
A mondat, a szó, a hang, a betű felismerése és megnevezése. Az ábécé hangjainak felsorolása. A betűrend használata gyakorlati feladatokban. A hangok csoportosítása fajtájuk és időtartamuk szerint. A szótagolás szabályszerűségeinek felismerése. A szavak jelentést hordozó szerepének ismerete. A szótó felismerése, a todalékok jelölése. A todalékos szavak felismerése szövegben. Szavak todalékos alakjának alkotása. A <i>-ba, -be, -ban, -ben</i> ragos szóalakok helyes használata és leírása. A beszélői szándék felismerése a kijelentő és a kérdő mondatokban. Megnevezésük. Az <i>-e</i> kérdőszó helyes használata	Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdezés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése, vezetése, kooperatív tanulás-szervezés: csoportmunka,	<i>Környezetismeret:</i> állatok kommunikációja, jel, jelzés, információ; lakóhely, közlekedés; természeti ritmusok. <i>Vizuális kultúra:</i> hangfelvételek és	Tankönyv, munkafüzet	

<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, • és a különféle feladatmegoldásban használja a szabályokat. 	<p>pármunka, értékelés</p>	<p>verbális</p>	<p>képfelvételek készítése; a helyes kiejtés vizsgálata a felvétel segítségével.</p> <p><i>Ének-zene:</i> ritmusjátékok ütőhangszereken.</p>
<p>Kulcsfogalmak/fogalmak</p>	<p>Hang, betű; ábécé; egyjegyű betű, kétjegyű betű, háromjegyű betű; magánhangzó, mássalhangzó; szó, mondat, szöveg; szótő, toldalék, előhangzó, rokon értelmű szó, kijelentő mondat, kérdő mondat.</p>		

Tematikai egység/fejlesztési cél	Helyesírási szabályok ismerete és alkalmazása			Óra-keret	1.o	2.o
				52 óra	10 óra	42 óra
Előzetes tudás	A helyesírási szabályok megértéséhez, alkalmazásához szükséges nyelvtani fogalmak.					
További feltételek	személyi					
	tárgyi					
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A helyesírási készség fejlesztése.					
	A megismert nyelvi eszközök, nyelvhelyességi és helyesírási szabályok alkalmazása a szóbeli és az írásbeli nyelvhasználatban.					
Ismeretek/fejlesztési követelmények			Pedagógiai eljárások, módszerek, munka- és szervezési formák	Kapcsolódási pontok	Taneszközök	
<p>. Szabályszerűségek felismerése és alkalmazása írásbeli feladatokban. Hibajavításkor indoklás a szabály felidézésével.</p> <p>A helyesírási probléma felismerése, a jelölés gyakorlása szóelemzés segítségével.</p> <p>Az írás és a helyes kiejtés együttes alkalmazása.</p> <p>A <i>j</i> és <i>ly</i> használata az ismert szókincs körében.</p> <p>Szabályismeret és alkalmazás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az időtartam jelölése; • a kiejtéstől eltérő hang- kapcsolatok; • a hagyomány szerinti írásmód; • az elválasztás szabályai; 			<p>Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése, vezetése, kooperatív</p>	<p><i>Ének-zene</i>: egy adott dallamhoz szöveg alkotása.</p>	<p>Tankönyv, munkafüzet</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • a kijelentő és a kérdő mondat jelölése. <p>A mondatkezdő nagybetű és a megfelelő mondatvégi írásjel jelölése, alkalmazása írásbeli feladatokban.</p> <p>A korosztálynak megfelelő lexikonok, szótárak használata</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • szükség szerint felidézi és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet körében; • 30–40 begyakorolt szó esetében helyesen jelöli a <i>j</i> hangot; • az egyszerű szavakat helyesen választja el. 	<p>tanulásszervezés: csoportmunka, pármunka, verbális értékelés</p>		
<p>Kulcsfogalmak/fogalmak</p>	<p>Ábécé, elválasztás, szótag; pont, kérdőjel.</p>		

Tematikai egység/fejlesztési cél	A tanulási képesség fejlesztése			Óra-keret	1.o	2.o
				17 óra	10 óra	7 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség					
További feltételek	személyi					
	tárgyi					
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulási képesség mint az életkori sajátosságoknak megfelelő megismerési, élményszerzési folyamatnak, a játszva tanulás képességének támogatása, fejlesztése.					
	A megismert nyelvi eszközök, nyelvhelyességi és helyesírási szabályok alkalmazása a szóbeli és az írásbeli nyelvhasználatban.					
Ismeretek/fejlesztési követelmények			Pedagógiai eljárások, módszerek, munka- és szervezési formák	Kapcsolódási pontok	Taneszközök	
<p>Az önálló feladatvégzés egyes lépéseinek megalapozása és gyakorlása (könyvtárlátogatás, könyvkölcsönzés; gyermeklexikon használata; beszélgetés a tanulás szerepéről, fontosságáról, a tanuláshoz szükséges információk kereséséről és kezeléséről).</p> <p>Egyszerű ok-okozati összefüggés felismerése; következtetések levonása.</p> <p>Tanulás több tevékenység és érzékszerv segítségével: ritmus-, mozgás- és beszédgyakorlatokkal kombinált memória-gyakorlatok, szövegtanulási technikák. A fantázia és képzelet aktiválása a megismerés érdekében.</p> <p>A kép és a szöveg kapcsolata. Illusztrált szövegekben a kép és a szöveg kiegészítő hatása.</p>			<p>Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdezés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése, vezetése, kooperatív</p>	<p><i>Matematika; környezetismeret: önálló tanulás.</i></p> <p><i>Vizuális kultúra: A szöveget alkotó betűformák és a közlési</i></p>	<p>Tankönyv, munkafüzet</p>	

<p>A könyvtárhasználat alapvető szabályai. Írott nyelvi források, információhordozók, könyvek, újságok. Eligazodás a könyvek, írott nyelvi források világában. Gyermekújságok jellemzői tartalomjegyzék alapján. Tájékozódás a gyermeklexikonokban betűrend segítségével. A könyvek jellemző adatainak, részeinek megfigyelése (író, cím, kiadó, a kiadás éve, tartalomjegyzék).</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • a tanító irányításával motiváltan tanul; • a tanulási folyamat során változatos tevékenységeket és több érzékszervet is használ; • szöveghűen felidézi a következő szépirodalmi műveket, illetve azok részleteit: 2-3 mondóka, József Attila: <i>Altató</i>; Nemes Nagy Ágnes: <i>Nyári rajz</i>; Petőfi Sándor: <i>Anyám tyúkja</i>, Tamkó Sirtó Károly egy verse, Weöres Sándor három költeménye; kortárs magyar lírikusok műveiből néhány alkotás. 	<p>tanulásszervezés: csoportmunka, pármunka, verbális értékelés</p>	<p>tartalmak kapcsolatának felismerése. Kép és szöveg kompozíciós kapcsolatának elemzése. Mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása. Az olvasott/felolvasott szöveghez és a levetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és feldolgozása (pl. rajzzal, montázkészítéssel). Az életkori sajátosságokhoz igazodó internethasználat</p>	
--	---	---	--

		t kockázatainak és lehetőségeinek felismerése (pl. gyermekbarát honlapok böngészése).	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Könyvtár, lexikon, betűrend, tartalomjegyzék, gyermekújság.		

Tematikai egység/fejlesztési cél	Az ítéloképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése	Óra-keret	1.o	2.o
		5 óra	3 óra	2 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.			
További feltételek	személyi tárgyi			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Erkölcsei, esztétikai kategóriák megismerése, ítéletalkotás egyszerű szituációban, szépirodalmi művek alapján, a történetmesélés szabályainak, szerveződésének, logikájának megismerése.			
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Pedagógiai eljárások, módszerek, munka- és szervezési formák	Kapcsolódási pontok	Tananyagok
<p>Egyszerű ítéletek alkotása a mesék, versek, olvasott, hallott irodalmi művek szereplőiről. Alapvető erkölcsi, esztétikai fogalmak, kategóriák kialakítása (szép, csúnya, jó, rossz, igaz, hamis). A történetiségen alapuló összefüggések megértése az egy szálon futó történekekben. Azonosulás, ítélet, érvelés szépirodalmi szövegek kapcsán. A megismert mese, történet tanulságának összevetése saját tapasztalatokkal, eseményekkel. Egyszerű közmondások, szólások megfelelő alkalmazása. Mindennapi konfliktusok átélése dramatikus játékokban, drámajátékban (pl. bábjáték)</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> ismeri, megérti rövid, egy szálon futó művek segítségével a történeteket bemutató művek szerveződését, felépítését, az összefüggések logikáját, az ok-okozati viszonyt; képes állást foglalni, érvelni alapvető erkölcsi kérdésekben; 		<p>Tanítói prezentáció, szemléltetés, magyarázat, kérdezés, gyakorlatok megszervezése, drámapedagógiai módszerek; a tanulói tevékenységek megszervezése, vezetése, kooperatív tanulásszervezés: csoportmunka,</p>	<p><i>Dráma és tánc:</i> részvétel dramatikus játékokban.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> átélt, elképzelt vagy olvasott esemény</p>	<p>Tankönyv, munkafüzet</p>

<ul style="list-style-type: none"> • meggyőződéssel képviseli a legalapvetőbb emberi értékeket; • meghallgatja mások érvelését is; • képes beleélésre, azonosulásra az életkori sajátosságainak megfelelő művek befogadása során; • dramatikus és drámajátékok segítségével képes átélni mindennapi konfliktusokat, azokat életkori szintjén kezelni. 	pármunka, értékelés	verbális	vizuális kifejezése. <i>Hittan</i> <i>Környezetis meret:</i> az ember megismerése (magatartásformák, szabályok, viselkedési normák); környezet és fenntarthatóság.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Tanulság, konfliktus, közmondás.		

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket. Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit. Legyen képes összefüggő mondatok alkotására. Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról. Szöveghűen mondja el a memoritereket.

Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő számú szókinccsel. Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel. Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét. Írása legyen rendezett, pontos.

Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban. Jelölje helyesen a *j* hangot 30–40 begyakorolt szóban. Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.

Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.

Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

A tanuló ismeri a helyes légzéstechnikát. Igyekszik a szavak, szószerkezetek, mondatok helyes hangsúlyozására, kiejtés megfelelő hangerővel, tempóval. Érti az egyszerű szóbeli közléseket. Ismeri a mindennapi kommunikáció alapformáit, és alkalmazza őket a következő helyzetekben: bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönetnyilvánítás. Értelmezi a nem nyelvi jeleket a gyakorolt kommunikációs helyzetekben. Tud 2-3 összefüggő mondatot alkotni szóban képek, élmény és olvasmány alapján.

Olvasás, irodalom

A tanuló képes a kis és nagy nyomtatott betűk ismeretében előzetesen megbeszélte és gyakorolt rövid, egyszerű (3-4 mondatos) szöveget hangosan, kevés hibával felolvasni. Olvasás közben helyesen képzi a hangokat. Tanítói segítséggel tudja javítani olvasási hibáit. Némán 3-4 mondatból álló, ismert szavakat tartalmazó rövid szöveget el tud olvasni. Tud néhány verset, mondókát kívülről utánmondással.

Írás

A tanuló tájékozódik a vonalrendszerben tanítói segítséggel. Az írott kis- és nagybetűk, valamint a leggyakoribb írásjelek ismeretében tud olvashatóan (betűi és azok kapcsolása legyen felismerhető), kevés hibával 6-7 szót vagy legfeljebb 6-7 szóból álló rövid mondatot lemásolni. Hibáit tanítói segítséggel javítani tudja.

Írott szövegek megértése és alkotása

A tanuló képes az egyéni sajátosságainak megfelelően igazolni a hangosan vagy némán olvasott szövegek tartalmának megértését különböző módon (cselekvéssel, rajzzal, szóban, írásban); képes tanítói segítséggel a szöveghez kapcsolódó, ismert típusú feladatok megoldására.

Anyanyelvünk és helyesírásunk alapjai

A tanuló érti a szöveg, a mondat, a szó, a hang kifejezéseket, használja őket a gyakorlatban. Tudja a szöveget mondatokra, mondatot szavakra, a szavakat szótagokra és hangokra bontani. Helyesen lemásolja a kijelölt szavakat, szószerkezeteket és mondatokat. A tanító által kijelölt szóanyagot hallás után helyesen lejegyzí. Javítja helyesírasi hibáit tanítói segítséggel.

Tanulási képesség

A tanuló ismeri a füzetvezetés normáit, és törekszik alkalmazásukra. Képes önállóan tájékozódni a saját tankönyveiben. Ellátogat az iskolai vagy a helyi könyvtárba.